

**TİCARET VE SANAYİ ODALARI, TİCARET ODALARI, SANAYİ ODALARI,
DENİZ TİCARET ODALARI, TİCARET
BORSALARI, TÜRKİYE TİCARET SANAYİ,
DENİZ TİCARET ODALARI VE TİCARET
BORSALARI BİRLİĞİ PERSONEL
YÖNETMELİĞİ**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 18/5/1983, No: 83/6620
Dayandığı Kanunun Tarihi : 8/3/1950, No: 5590
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 5/8/1983, No: 18126
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cilt: 22, S. 3234

BİRİNCİ KISIM
GENEL HÜKÜMLER
BİRİNCİ BÖLÜM
AMAÇ VE ÇALIŞMA BİÇİMLERİ

Amaç:

Madde 1 – Bu Yönetmelik 5590 sayılı Kanunun 2567 sayılı Kanunla değiştirilen 86 ncı maddesi gereğince odalar, borsalar ve Birlik memur, sözleşmeli ve geçici personeli ile hizmetlilerin özlük hakları ve ayrılma tazminatı ile ilgili esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Deyimler:

Madde 2 – Bu Yönetmelikte geçen:

- a) **(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)** Bakanlık deyimi Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
 - b) Birlik deyimi Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğini,
 - c) Oda deyimi Ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları ve deniz ticaret odalarını,
 - d) Borsa deyimi ticaret borsalarını,
- ifade eder.

Çalıştırma Biçimleri:

Madde 3 – Odalar, borsalar ve Birlik hizmetleri memurlar, sözleşmeli ve geçici personel ile hizmetliler eliyle yürütülür.

- a) Memurlar: Asil ve sürekli görevlerde çalıştırılan kadrolu personeldir.
- b) **(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)** Sözleşmeli personel: Asli ve sürekli görevlerde kadrolu memur ve hizmetli personel dışında, sözleşme ile istihdam edilen personeldir.
- c) **(Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)** Geçici personel bir yıldan az süreli veya mevsimlik görevlerde sözleşme ile istihdam edilen personeldir.
- d) Hizmetliler: Odalar, borsalar ve Birlik'in asli ve sürekli görevlerinin yerine getirilebilmesi için lüzumlu olan destek ve yan hizmetlerde çalışan kadrolu personeldir.

Ödev, Sorumluluklar ve Yasaklar:

Madde 4 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "ödev ve sorumlulukları" hakkındaki 6 - 16 ncı maddeleri ile "yasaklar"a ilişkin 26 - 31 inci maddeler odalar, borsalar ve Birlik personeli hakkında da uygulanır.

Personel Politikası:

Madde 5 – Odalar, borsalar ve Birlik'in personel politikası, mevzuatla verilen görevlerin gecikmelere meydan verilmenden yürütülmesini sağlamak, yapılan işlerin kalitesini yükseltmek ve verimlilik içinde hizmetin en rasyonel şekilde gerçekleştirilmesi amacına yöneliktir.

Temel İlkeler:

Madde 6 – Odalar, borsalar ve Birlik'te personel politikasının dayanması gereken başlıca temel ilkeler şunlardır:

Odalar, Borsalar ve Birlik:

a) Personeline yeterli ve yeteneğine göre çalışma, yetiştirme ve gelişme imkanları sağlar.

b) Başarılı personelinin imkanlar ölçüsünde teşvik eder, ödüllendirir, maddi ve manevi haklarının korunmasını gözetir.

Kadroların tesbiti:

Madde 7 – Odalar, borsalar ve Birlik'de hizmetlerin gerektirdiği bütün görevler için görevi, ünvanı, adet ve derecesi belirtilmek suretiyle kadrolar bir cetvel halinde tesbit edilir.

Kadrosuz personel çalıştırılmaz.

Kadroların Hazırlanması ve Kabulü:

Madde 8 – Hizmetin gerektirdiği kadrolar bütçe imkanları gözönünde bulundurularak, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre, Birlik'de Yönetim Kurulu'nun teklifi ve Genel Kurulun onayı, oda ve borsalarda ise, yönetim kurullarının teklifi üzerine, meclislerin onayıyla kesinleşir.

İKİNCİ KISIM

PERSONEL ALINMASI, GİRİŞ VE YÜKSELME DERECELERİ - AYLIK

ÜCRET VE ÖDENEKLER

BİRİNCİ BÖLÜM

PERSONEL ALINMASINDA UYULACAK USUL VE ŞARTLAR

Göreve Alınma Şartları:

Madde 9 – Odalar, borsalar ve Birlik'de işe alınabilmek için:

a) Türk vatandaşı olmak, (25/9/1981 tarihli ve 2527 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

b) Yaşı 18' den küçük, 40'dan büyük olmamak,

(Naklen alınacak memurlar ile sözleşmeli personel için 40 yaş şartı aranmaz.)

c) En az ortaokul mezunu olmak, (Hizmetliler için en az ilkokul mezunu olmak)

d) Kamu haklarından yoksun bulunmamak,

e) Taksirli suçlar hariç ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis yahut affa uğramış olsalar bile devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçtan dolayı hapis cezasıyla hükümlü bulunmamak,

f) Askerlikle ilgisi olmamak veya askerlik çağına gelmemiş bulunmak, askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya ertelenmiş veya yedek sınıfına geçirilmiş olmak,

g) Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürli bulunmamak,

h) Oda, borsa veya Birlik'ten iki defadan fazla istifa suretiyle ayrılmış olmamak,

i) Oda, borsa veya Birlik'ten daha önce, işine cezaen son verilmek suretiyle çıkarılmış olmamak.

Giriş Sınavları:

Madde 10 – Odalar, borsalar ve Birlik'te ilk defa memuriyete alınacakların yarışma sınavını ve ayrıca öğrenim durumlarına göre ehliyet sınavını kazanmaları şarttır. İlk defa Devlet Memurluğuna atanacaklar için Devlet Personel Dairesince yapılan sınavı kazanmış olanlar sadece ehliyet sınavına tabi tutulurlar.

Ancak, odalar, borsalar ve Birlik'in görevleri ile ilgili konularda yüksek öğrenim veren üniversite, yüksek okul mezunları durumlarına uygun bir kadro varsa, ehliyet imtihanına tabi tutulmadan da işe alınabilirler.

Memurluğa tayin edilecekler için ilan, yarışma sınavının usul ve şekilleri, sınav kurulları ve görevleri Birlik Yönetim Kurulunca çıkarılacak iç yönetmelikte gösterilir.

İKİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ VE YÜKSELME DERECELERİ

Derecelerin Tesbiti:

Madde 11 – Göreve ilk defa alınacakların öğrenim durumlarına göre girebilecekleri ve yükselebilecekleri derece ve kademeler 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesindeki ortak hükümlere göre tesbit olunur.

Göstergeler:

Madde 12 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Personelin aylık göstergelerinin tesbitinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesindeki "Aylık Gösterge Tablosu" esas alınır.

Odalar, borsalar ve Birlik personelinin aylık derece ve kademe göstergelerine, 657 sayılı Kanuna tabi Devlet memurlarına uygulanan en yüksek ek gösterge rakamını geçmemek üzere ve bütçe imkanlarına göre, hangi görev unvanlarına ve ne miktarda ek gösterge rakamı tahsis edileceği, oda ve borsalarda meclisler, Birlik'te ise Yönetim Kurulu tarafından tesbit edilir.

Personele 1000 gösterge rakamı üzerinden memuriyet taban aylığı ile hizmet yılları itibariyle aşağıda gösterilen kıdem göstergeleri esas alınarak ayrıca kıdem aylığı ödenir.

Hizmet Yılı	Kıdem Göstergeleri
6 - 10	50
11 - 15	100
16 - 20	150
21 ve daha fazla	200

Hizmet yılları itibariyle ödenecek kıdem aylığının tesbitinde kazanılmış hak aylığının hesabında değerlendirilen süreler esas alınır.

Devlet memurlarına uygulanan memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı göstergelerinde meydana gelen değişiklikler; oda, borsa ve Birlik personeline aynen yansıtılır.

Personelin aylık ücret tutarları; derece ve kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı ve ek göstergelerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesine göre tesbit olunan katsayılar uygulanmak suretiyle belirlenir. Taban aylığı göstergesi için farklı katsayı tesbit edilmesi halinde, taban aylığı göstergesine bu katsayı uygulanır.

Aylıkların, (taban aylığı ve kıdem aylığı dahil) brüt tutarı, bulunulan yerde İş Kanunu gereğince işçiler için tesbit olunan asgari ücretin aylık tutarından az olamaz; az olması halinde, aradaki fark memurun diğer özlük hakları ile ilgilendirilmeksizin tazminat olarak verilir.

Ödenek:

Madde 13 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Kadrolu personele derece ve kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı ve varsa ek gösterge toplamının 2/3 ünü geçmemek üzere, oda ve borsalarda meclisler, Birlik'te ise Yönetim Kurulunca seyyanen ödenek verilebilir.

Özel Hizmet Tazminatı:

Madde 14 – Oda, borsa, Birlik'te 1-4 dereceli kadrolarda çalışan personel ile özel bilgi ve beceriyi gerektiren işlerde çalışan personele 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen değişik Ek Madde'ye göre Devlet Memurlarına ödenen özel hizmet tazminatı miktarının iki katını aşmamak şartıyla, brüt özel hizmet tazminatı ödenir.

Yabancı Dil Tazminatı:

Madde 15 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Yabancı dille eğitim yapan üniversite mezunları ile yurt dışındaki üniversitelerde en az dört yıl öğrenim görerek lisans diploması alanlara ve yurt içinde lisans düzeyinde görmüş oldukları öğrenim üzerine yabancı dille eğitim yapan üniversitelerden ya da yabancı ülkelerdeki üniversitelerden master veya doktora diploması almış bulunanlar ile 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (H) fıkrasına göre yapılmış olan sınavı başaranlara ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi uyarınca yapılan "Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tesbit Sınavı"nı başaranlara her ay aylık ücret tutarlarının % 10'unu geçmemek üzere yabancı dil tazminatı ödenir.

Bunlardan ikinci bir yabancı dil bilenlere, birinci yabancı dilleri için verilen miktarın 2/3 ü, üçüncü yabancı dilleri için 1/3 ü nisbetinde ilave tazminat verilir.

Münhasıran mütercimlik görevi yapanlara, en iyi derecede bildikleri yabancı dil dışında bildikleri diğer yabancı diller için ödeme yapılır.

Sözleşmeli Personel:

Madde 16 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Sözleşmeli personele verilecek aylık ücret, aynı kadro unvanında, kadrolu olarak çalışan emsali personele ödenen derece/kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı, ek gösterge, ödenek, özel hizmet tazminatı, çocuk ve aile yardımı toplamından az ve bu meblağın 2 katından fazla olmamak kaydı ile; her bir görev alanı için, görevin hiyerarşideki yeri, önemi, ağırlığı ve güçlüğü ile kuruluşun bütçe imkanları gözönünde bulundurularak, oda ve borsalarda meclisler, Birlik'te ise Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

Sözleşmeli personel, en çok üç ay süreyle denemek kaydı ile işe alınır. Deneme süresi sonunda işe devamı idarece uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri yenilenmez ve işten çıkarılırlar.

Geçici Personel:

Madde 17 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Geçici personele ödenecek aylık ücret, 16 ncı maddede belirtilen esaslara göre tesbit olunur.

Temininde güçlük çekilen veya özel uzmanlığı gerektiren hallerde 65 yaşını geçmiş olsa dahi, geçici personel çalıştırılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
MÜŞTEREK HÜKÜMLER
BİRİNCİ BÖLÜM
ATAMA, ADAYLIK, KADEME İLERLEMESİ VE DERECE YÜKSELMESİ,
DIŞARDAN ATAMA VE NAKİL.

Atama:

Madde 18 – A) Odalar ve borsalarda:

- a) Genel katip, yönetim kurullarının inhası ve meclislerin onayı ile,
- b) Diğer personel yönetim kurullarının kararı ile göreve atanırlar.

B) Birlik'de:

- a) Birlik Genel Katibini, Yönetim Kurulu Başkanının teklifi ile Yönetim Kurulu,
- b) Müdür muavini ve daha üst ünvanlı personel, Birlik Genel Katibinin teklifi ile Yönetim Kurulu,
- c) Diğer personeli ise Birlik Genel Katibi doğrudan göreve atar.

Personelin işine son verilmesi ve nakillerinde aynı esaslara uyulur.

İlk defa göreve alınanlarla, yeniden göreve atananların atamanın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren meşru mazeretleri olmaksızın, en geç 15 gün içinde göreve başlamaları esastır. Aksi halde atama işlemi iptal edilir.

Adaylık:

Madde 19 – Odalar, borsalar ve Birlik'e ilk defa atananların adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz.

Adayların yetiştirilmesi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 2670 sayılı Kanunla değişik 55 nci maddesi esaslarına göre Birlik Yönetim Kurulunca hazırlanacak iç yönetmelikle düzenlenir.

Adaylık süresi sonunda olumlu sicil alan memur ve hizmetlilerin asaletleri tasdik edilir.

Adaylık süresi sonunda olumlu sicil alamayanlarla, adaylık süresi içinde tutum ve davranışlarında memur ve hizmetlilikle bağdaşamayacak durumları, devamsızlıkları, bilgi ve iş yapma yönünden yetersizlikleri tespit edilenlerin görevlerine son verilir.

*Kademe İlerlemesi ve Derece Yükselmesi:***Madde 20** – Memur ve hizmetlinin:

a) Kademe ilerlemesi için, bulunduğu kademedeki bir yıl çalışması, bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademe bulunması ve olumlu sicil alması,

b) Derece yükselmesi için, üst derecede açık kadro bulunması, bulunduğu derecenin üçüncü kademe aylığını bir yıl almış olması ve son üç sicilinden biri son sicil olmak üzere, ikisinin olumlu bulunması şarttır.

Gizli sicillerin doldurulması ve değerlendirilmesine ilişkin esaslar, Birlikçe tespit edilir ve bir genelge ile oda ve borsalara bildirilir.

*Üst Derecedeki Bir Göreve Tayin:***Madde 21 – (Değişik: 1.8.1985 - 85/9751 K.)**

– Oda, Borsa ve Birlik'te 1-2-3 ve 4 ncü derecelerdeki sorumluluk taşıyan yönetici kadrolarına derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usul ve esaslar dairesinde, kuruluş bünyesinden veya Devlet Memurluğu sıfatını kazanmış olanlardan naklen personel atanabilir.

Ancak bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgili personelin yüksek öğrenim görmüş bulunması ve 1 nci dereceli görevler için en az 12 yıl, 2 nci dereceli görevler için en az 10 yıl, 3 ve 4 ncü dereceli görevler için en az 8 yıllık hizmetinin bulunması şarttır.

Bu hizmet süresinin hesaplanmasında personelin; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi hizmetleri ile, 8/6/1984 tarih ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Karar-

namenin 2 nci maddesine tabi kurumlar ile, Oda, Borsa veya Birlik'te, yasama organı üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte ve okul devresi dahil yedek subaylıkta ve Uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yüksek öğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin 6 yılı geçmemek üzere 3/4 ünün değerlendirilmesi suretiyle hesaplanır.

Bu bent hükümlerine göre atananlar, atandıkları kadronun aylık (ek gösterge dahil) ve diğer haklarından yararlanırlar. Bu suretle üst dereceye atananların bu kadrolarda geçirdikleri her yıl kademe ilerlemesi ve her "3" yıl derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselmesinde gözününe alınır. Ancak atandıkları kadro aylıkları, başka göreve atanma halinde kazanılmış hak sayılmaz.

Dışardan atama:

Madde 22 – Odalar, borsalar ve Birlik memur ve hizmetlileri arasında, açık olan görevi yapabilecek yetenekte ve bu yönetmelikte yazılı şartları taşıyan memur ve hizmetli buldukça dışardan bu göreve atama yapılamaz.

Nakil ve Görev Değişikliği:

Madde 23 – Odalar, borsalar ve Birlik'de çalışan personelin nakil ve görev değişikliği her kuruluşun iç yönetmelikleri ile düzenlenir.

İşten Çıkarma ve Görevin Sona Ermesi Halleri:

Madde 24 – (**Değişik birinci cümle: 30/4/1990 - 90/377 K.**) Odalar, borsalar ve Birlik'te çalışan her statüdeki personelin işten çıkarılmaları ve görevlerinin sona ermesi halleri şunlardır:

1) Bu Yönetmeliğin 9 ncu maddesinde yazılı şartlardan herhangi birinin haiz olmadığının sonradan anlaşılması veya bunların sonradan kaybedilmesi,

2) (**Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.**) İki yıl üst üste olumsuz sicil alınması,

3) Bu Yönetmelik hükümlerine göre memurluktan çıkarılması,

4) (**Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.**) 65 yaşın doldurulmuş olması (Ancak, genel sekreterler, yetkili organlarının kararı ile 65 yaşından sonra da sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler.)

5) Çekilme (İstifa)

Odalar, borsalar ve Birlik personeli bağlı oldukları kuruluşlara müracaat etmek suretiyle görevden çekilme isteğinde bulunabilirler.

İzinsiz veya kuruluşlarınca kabul edilen özrü olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

6) (**Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.**) Şahsın kendi isteği ile emekli olması, kuruluşlarınca sicil veya kuruluşun teşkilat yapısında meydana gelen değişiklikler nedeniyle re'sen emekli edilmesi, mamullük veya yaş haddine uğraması,

7) Ölüm.

İKİNCİ BÖLÜM

DİSİPLİN CEZALARI

Disiplin Cezasını Gerektiren Haller:

Madde 25 – Personele verilecek disiplin cezaları ile bu cezaları gerektiren fiil ve haller hakkında 675 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Disiplin cezaları, bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde yazılı atamaya yetkili merciler tarafından verilir.

Disiplin cezalarına tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde oda ve borsalarda meclislere, Birlik'te ise Yönetim Kuruluna itiraz edilebilir.

İşten Elçektirme veya Tutuklanma:

Madde 26 – Odalar, borsalar ve Birlik Personeli hakkında tahkikatın selameti bakımından işten el çektirilmesi veya herhangi bir suçtan tutuklanması, halinde yapılacak işlemler ve ödemeler 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
SOSYAL YARDIMLAR VE HAKLAR

*Sosyal Yardımlar:***Madde 27 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)**

Odalar, borsalar ve Birlik'te görevli her statüdeki personele ödenek dışında, Devlet Memurları Kanununda belirtilenden çok olmamak üzere, aile, doğum, ölüm ve benzeri sosyal yardımlar yapılır.

*İkramiye:***Madde 28 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)**

Her statüdeki personele, ödeme tarihleri bütçe durumuna göre belirlenmek suretiyle, derece/kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı, ek gösterge, ödenek, özel hizmet tazminatı dahil, yılda 4 brüt aylığa kadar veya brüt sözleşme ücreti tutarında ikramiye verilebilir. Oda, borsa ve Birlik'de ilk defa göreve başlayanlar, çalıştıkları süreye isabet eden oranda (kıstelyevm) ikramiye alırlar.

Başarı Belgesi:

Madde 29 – Görevini zamanında ve noksansız yerine getirmek personelin normal sorumluluğu olup, ayrıca takdiri gerektirmez. Ancak, görevlerinde olağanüstü gayret ve başarıları görülen personele, genel katibin teklifi üzerine, yönetim kurullarınca başarı belgesi verilebilir. Başarı belgesi, ilgili personelin siciline işlenir.

Emeklilik:

Madde 30 – Odalar, Borsalar ve Birlik personelinin sigorta ve emeklilik işlemleri 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre kurulan "Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emeklilik Sandığı Vakıf Senedi" nin özel hükümlerinde yazılı şartlar içinde yürütülür.

*Emekliye Ayrılma Şekilleri:***Madde 31** – a) Personelin kendi isteği ile emeklilik:

Odalar, borsalar ve Birlik'te çalışan personelden Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emeklilik Sandığı Vakıf Senedi hükümlerine göre asgari hizmet, yaş haddi, malüllük ve diğer sebeplerle emekliliğini hak etmiş bulunanlar kendi istekleri ile emekliye ayrılabilirler.

b) Kuruluşların kararı ile re'sen emeklilik:

Odalar, borsalar ve Birlik'te çalışan personelden Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emeklilik Sandığı Vakıf Senedinde yazılı hükümlere göre asgari hizmet, yaş haddi, malüllük ve diğer sebeplerle emekliliklerini hak etmiş bulunanlar kuruluşların atamaya yetkili organlarının kararı ile emekliye sevk edilebilirler.

Personel Vakıf Senedindeki asgari hizmet, yaş haddi, malüllük ve diğer sebeplere istinaden isteği üzerine emekliliğe çıkarılabileceği gibi aynı nedenlerle kuruluşların atamaya yetkili organlarının kararı ile de re'sen emekliliğe sevk edilebilir.

Ayrılma Tazminatı:

Madde 32 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

Odalar, borsalar ve Birlik'de çalışan her statüdeki personelin emeklilik, yaşlılık, malütlük aylığına hak kazanmaları suretiyle görevden ayrılmaları veya odalar, borsalar ve Birlik'te en az bir yıl çalışmış olan personelin cezaen olmamak şartı ile işten çıkarılmaları, yahut yaş haddi veya ölüm sebepleriyle görevlerinin sona ermesi hallerinde ayrılma tazminatı ödenir.

Ayrılma tazminatı; oda, borsa ve Birlik'te geçen her tam hizmet yılı için personelin almakta olduğu son aylık veya sözleşme ücretlerinin brüt tutarı üzerinden (derece ve kademe aylığı, taban aylığı, kıdem aylığı, ödenek, varsa ek gösterge, özel hizmet tazminatı, ikramiye, yiyecek, giyecek, çocuk ve aile yardımları dahil) ay ve gün kesirleri de değerlendirilmek suretiyle hesap edilerek ödenir.

Bu tazminatın hesaplanmasında, *hizmetin 30 yıldan fazlası ile*, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek Devlet memuruna 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesinden fazlası dikkate alınmaz. ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾

Görevde iken ölenlerin ayrılma tazminatı, personelin kanuni mirasçılarına ödenir.

Tedavi Yardımı:

Madde 33 – (Değişik: 30/4/1990 - 90/377 K.)

(Değişik birinci fıkra: 17/9/1993 - 93/4830 K.) Odalar, borsalar ve Birlik'te çalışan her statüdeki personelin kendilerinin, çalışmayan eşlerinin ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve aile yardımına müstehak olan çocuklarının hastalanmaları halinde resmi sağlık kurumlarınca veya kuruluşların anlaşmalı hekimleri vasıtasıyla yatarak, ayakta ve meskende tedavileri ile ilgili her türlü masrafları, Birlik yönetim kurulu ile Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli ve Birlik Personeli Sigorta Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı'nın birlikte tesbit edecekleri esaslar dahilinde, kuruluşlarınca ve/veya Vakıf tarafından karşılanır.

Ancak, başka kurumlardan sigortalı veya emekli olanların tedavi giderlerinin nasıl karşılanacağını, her oda, borsa ve Birlik kendi iç yönetmeliğinde belirler.

Ayakta veya meskende tedavi halinde kullanılacak ilaç bedellerinin ödenmesinde Devlet Memurları Kanununun 209 uncu maddesine 30/12/1982 tarihli ve 2771 sayılı Kanunla eklenen fıkra hükmü uygulanır.

İç Yönetmelikler:

Madde 34 – Bu Yönetmeliğin muhtelif maddelerinde iç yönetmeliklerle düzenlenmesi öngörülen hususlarla, eğitim, sınav, sicil, izin, vekalet, askerlik, fazla çalışma ile benzeri konular 5590 sayılı Kanunun 85 inci maddesi gereğince kuruluşların hazırlayacağı iç yönetmeliklerinde gösterilir.

(1) Danıştay Sekizinci Dairesinin 17/5/2016 tarihli ve E.: 2016/1971 sayılı Kararı ile, bu fıkroda yer alan "hizmetin 30 yıldan fazlası ile," ibaresinin yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmiş olup, daha sonra bu Karar İdari Dava Daireleri Kurulumun 29/9/2016 tarihli ve Y.D. İtiraz No: 2016/560 sayılı Kararı ile kaldırılmıştır.

(2) Danıştay Sekizinci Dairesinin 6/4/2017 tarihli ve E.: 2015/13788 sayılı Kararı ile, bu fıkroda yer alan "hizmetin 30 yıldan fazlası ile," ibaresinin yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmiştir. Daha sonra Danıştay Sekizinci Dairesinin Esas No:2016/12123 ; Karar No:2018/7174 sayılı Kararı ile "hizmetin 30 yıldan fazlası ile," ibaresinin iptaline karar verilmiştir.

(3) Danıştay Sekizinci Dairesinin 14/11/2018 tarihli ve Esas No:2015/13788 ; Karar No:2018/6931 sayılı Kararı ile bu fıkroda yer alan "hizmetin 30 yıldan fazlası ile" ibaresinin iptaline karar verilmiştir.

İntibak İşlemleri:

Geçici Madde 1 – (Değişik: 18/7/1984 - 84/8325 K).

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte Odalar, Borsalar ve Birlik'te görevli personelin 10/5/1978 tarihli ve 7/15718 sayılı Tüzük'e göre yapılan intibakları ve bu intibaklara dayalı olarak almış buldukları terfilerle ulaşılmış buldukları derece ve kademeler kazanılmış hak olarak muhafaza edilir.

Bu gibi personelin müktesep derece ve kademelerine, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin amir hükmü uyarınca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesindeki gösterge rakamları uygulanır.

Bu suretle tesbit edilecek derece ve kademe aylığı, Birlik Oda ve Borsalarda 1983 yılı bütçesinden personele her ay fiilen ödenmekte olan aylık ile mezkûr Tüzük'e göre, aylığının 2/3'ü oranına kadar verilmiş ödenek varsa, bu ödenek diğer sosyal yardımlar ve yan ödemeler toplamından az olduğu takdirde aradaki fark derece yükselmesi, kademe ilerlemesi veya katsayı artışı ile giderilinceye kadar tazminat olarak ödenmeye devam edilir.

Yürürlük:

Madde 35 – Bu Yönetmelik Resmî Gazete'de yayımlanmasını takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 36 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanlığı yürütür.

**18/5/1983 TARİH VE 83/6620 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
18/7/1984	84/8325	--	(1/9/1983 tarihinden geçerli olmak üzere)9/8/1984
1/8/1985	85/9751	--	1/10/1985
18/9/1986	86/11005	--	1/11/1986
30/4/1990	90/377	3,4,6,9,10,11. Diğer Maddeleri	15/7/1989 28/6/1990
17/9/1993	93/4830	--	7/10/1993 tarihini izleyen aybaşı